

5. seminář

**Právní aspekty přijímacího řízení do MŠ II.
Postavení ředitele školy, soudní přezkum
rozhodnutí ředitele školy.
Ukončení předškolního vzdělávání.**

JUDr. Radovan Malachta

Podzimní semestr 2023 – Základy práva pro MŠ

MUNI
PED

Přijímací řízení do MŠ

Obecné informace

§ 34 ŠkZ

- zápis v rozmezí od 2. do 16.5. pro následující školní rok – termín a místo určí ředitel MŠ po dohodě se zřizovatelem a uveřejní je způsobem v místě obvyklým
 - *co to znamená způsobem v místě obvyklým?*
- zákonný zástupce podává žádost o přijetí dítěte – povinnost u povinného předškolního vzděláv.
- lze i v průběhu školního roku, ale.....
 - *napadají Vás důvody či situace běžného života, kdy je to možné?*
- ředitel rozhoduje o přijetí dítěte do MŠ, může stanovit i zkušební pobyt v délce max. 3 měsíce
- **přednostně** děti, které dosáhnou 3 roky před začátkem školního roku a mají trvalý pobyt ve školském obvodu či pobyt v případě cizinců, do výše povoleného počtu dětí uvedeného ve školském rejstříku
- obecní úřad obce poskytuje MŠ seznam těchto dětí

Kam?

- **spádová mateřská škola** – obec (svazek obcí) musí zajistit místa ve spádové mateřské škole
 - platí pro děti dle ustanovení § 34 odst. 3 ŠkZ
- pokud MŠ nemá kapacitu nebo obec nemá MŠ, pak obec je povinna zajistit místo v jiné MŠ, kterou zřizuje (pro děti s místem trvalého pobytu) – dle ust. 179/2 ŠkZ
- přijetí v průběhu školního roku zákon umožňuje, samostatný zápis a řízení se nekoná

179/2 Obec je povinna zajistit podmínky pro předškolní vzdělávání dětí přednostně přijímaných podle § 34 odst. 3. Za tímto účelem obec

a) zřídí mateřskou školu, nebo

b) zajistí předškolní vzdělávání v mateřské škole zřizované jinou obcí nebo svazkem obcí.

Bude vše jinak?

Zajištění míst ve školkách by podle novely měli řešit starostové. Ti jsou ale proti

30. 7. 2023

Starostové měst a obcí by mohli mít od příštího roku povinnost zajistit pro děti od tří let místo ve školce nebo v dětské skupině. Vyplývá to z novely zákona o dětských skupinách. Zástupci obcí a měst to však odmítají.

Zřízení dětské skupiny bývá často složité a z hlediska vzdělávání mateřské školy nenahradí.

Změnilo by se něco z hlediska práva?
Změnilo by se něco z hlediska faktického stavu?
Návrh novely není zatím přijat – uvidíme

Ministerstvo chce trestat obce, které nezajistí místa ve školkách pro děti od tří let

26. 8. 2023

Ministerstvo práce a sociálních věcí chce sankcionovat obce, které nezajistí pro děti od tří let místa v mateřských školách nebo dětských skupinách. Resortní šéf Marian Jurečka (KDU-ČSL) chce návrh předložit v koalici současně s chystanou novelou o dětských skupinách. Ne všechny vládní strany ale se záměrem souhlasí a kritizují ho i zástupci obcí.

Vláda nařídí obcím místa ve školkách pro starší tři let

13. 7. 2023, 5:45

[Pavel Cechl, Jiří Mach](#)

Města a obce budou muset od příštího roku povinně dětem starším tří let zajistit v místě jejich bydliště, případně školského obvodu, umístění v předškolním zařízení. A to buď v mateřské škole, nebo dětské skupině.

Co lze

§ 23 ŠkZ

- povolení výjimky z nejvyššího počtu dětí
- povoluje zřizovatel školy
- max. 4 místa
- zvýšení počtu není na újmu kvalitě vzdělávání + splněny podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví

Tj. kolik může být maximum dětí v jedné třídě?

K zamyšlení

Jaká byste stanovila kritéria pro přijetí do MŠ, kdybyste byly v pozici ředitelky MŠ?

Kritéria

- právní úprava neurčuje kritéria přijímání ani důvody zamítnutí žádosti
- právní úprava nepočítá ani s výběrem dětí na základě předpokladů dítěte
- podle uvážení ředitele školy – nicméně ten musí stanovit kritéria (na základě judikatury, zákon mlčí) pro stanovení pořadí
 - musí to být transparentní, zákaz diskriminace, princip rovnosti, zákaz úplné svévole
 - přezkoumatelnost kritérií!
- omezení: ano
 - to, co vyplývá z jiných ustanovení – zákonem určený věk
 - očkování – viz dále
 - kapacita škol
- pravidla platí i pro školy zřizované neveřejným zřizovatelem (dovozuje se)
- a co „firemní“ školky?

Rozsudek NSS 1 As 35/2010-40

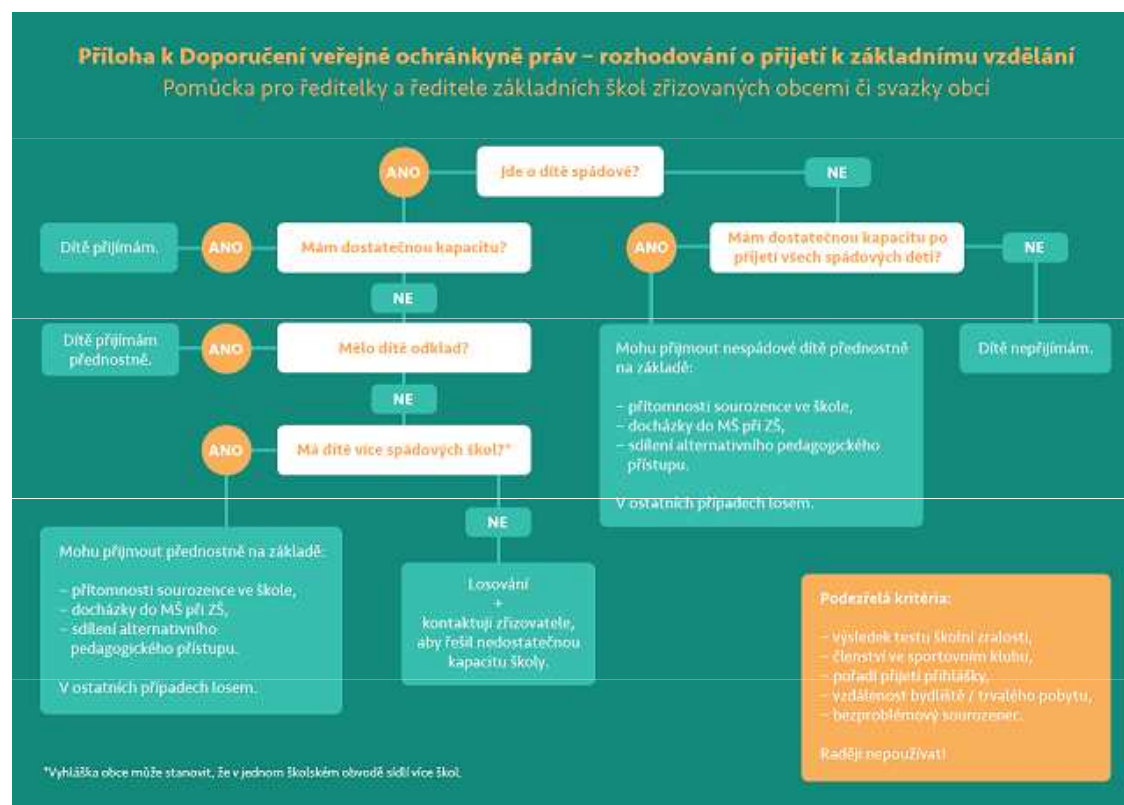
- I. Rozhodování mateřské školy o nepřijetí dítěte do (předškolního) vzdělávacího systému podle § 34 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, se odehrává v oblasti veřejné správy. **Vzdělávání včetně předškolního je veřejnou službou, je svázáno přísnou regulací a kontrolováno státem; rozhodování o jeho poskytnutí proto nelze považovat za akt vymykající se soudní kontrole.**
- II. Disponuje-li mateřská škola pravomocí rozhodovat o přijetí dítěte do systému (předškolního) vzdělávání – mateřské školy – podle § 34 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, přičemž **zákonné podmínky pro taková rozhodování zákon nikterak neupravuje**, pak je **nutno zajistit**, aby byla při rozhodování vážena **předem stanovená kritéria pro přijímání dětí** do tohoto systému vzdělávání. To právě proto, že **nelze zajistit zpravidla z kapacitních důvodů vždy a všem dětem přístup** právě do jimi zvoleného předškolního zařízení a tedy i do zmíněného předškolního vzdělávacího systému.
- <https://www.zakonyprolidi.cz/judikat/nsscr/1-as-35-2012-40>

Rozhodněte, jaká kritéria se Vám zdají v pořádku a která ne

- Přednostně budou přijaty děti čtyřleté před tříletými*
- Přednostně budou přijaty děti rodičů pracujících ve zdravotnictví*
- Rozhoduje pořadí přijetí přihlášky*
- Z důvodu nedostatku kvalifikovaného personálu pro práci dětí se zdravotním postižením budou tyto přijímány v případě volné kapacity*
- Rozhoduje vzdálenost bydliště od mateřské školy*
- Děti z nespádových obvodů mohou být přijaty, pokud zákonný zástupce uhradí mateřské školy tzv. neinvestiční náklady za vzdělávání*
- Při shodném počtu bodů rozhoduje losování*

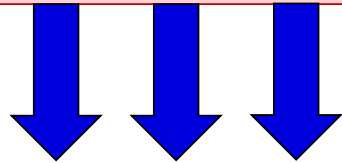
Příklad – zadán na hodině

Pro ilustraci – doporučení (jen doporučení) veřejného ochránce práv

Očkování

Při přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání je třeba dodržet podmínky stanovené zvláštním právním předpisem. § 34 odst. 5 ŠkZ

*(...) nebo mateřská škola, **s výjimkou** zařízení uvedených v § 46 odst. 4 větě druhé a zařízení, **do nichž je docházka povinná**, mohou přijmout pouze dítě, které se **podrobilo stanoveným pravidelným očkováním, má doklad, že je proti nákaze imunní nebo se nemůže očkování podrobit pro kontraindikaci**. Doklad o provedení pravidelného očkování nebo doklad o tom, že je dítě proti nákaze imunní nebo se nemůže očkování podrobit pro kontraindikaci, vydá poskytovatel zdravotních služeb v oboru praktické lékařství pro děti a dorost na žádost zákonného zástupce dítěte, pěstouna nebo fyzické osoby, které bylo dítě soudem svěřeno do osobní péče.*

§ 50 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů

K zamyšlení

Může dítě navštěvovat dvě mateřské školy a plnit tak předškolní vzdělávání na dvou místech?

Prezentace

- očkování jako podmínka přijetí do MŠ
- specifika přijímání dětí z Ukrajiny do MŠ v roce 2022

Jedná se o správní řízení – rozhodnutí

- žádost zákonného zástupce jménem dítěte – přihláška
 - musí souhlasit oba?
- ředitel školy rozhoduje o právech a povinnostech v oblasti státní správy:
 - b) přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání podle § 34 ŠkZ
- je to správní řízení – nutno dodržet normy **správního řádu**
 - § 67 a násl.
 - písemná forma – rozhodnutí o přijetí / nepřijetí dítěte do mateřské školy
 - 3 části: výroková část, odůvodnění a poučení
 - **výroková část** – tj. rozhodnutí o právech a povinnostech osoby, která je tam identifikována – tudíž co se rozhodlo, jak a koho se to týká + odkaz na právní ustanovení
 - **odůvodnění** – skutečnosti, které vedly k vydání rozhodnutí, důvody, podklady pro vydání, úvahy, kterými se ředitel řídil při jejich hodnocení
 - **poučení** – zda lze proti rozhodnutí podat odvolání, v jaké lhůtě, kdo rozhoduje o odvolání a kde se podává

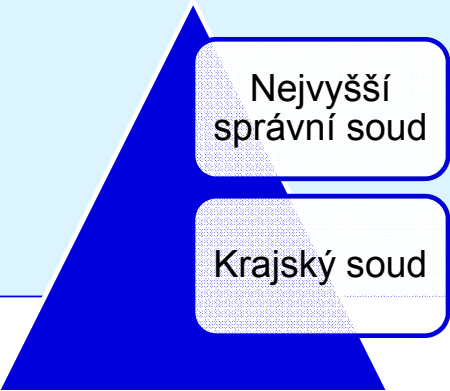
§ 165/2 b) ŠkZ

Kam se odvolat?

- odvolání je řádný opravný prostředek
- k příslušnému **krajskému úřadu** prostřednictvím ředitele mateřské školy, který rozhodnutí vydal
- př. odvolání proti rozhodnutí ředitele Mateřské školy Slavíčkova v Brně bude řešit Krajský úřad Jihomoravského kraje
- následuje pak rozhodnutí správního orgánu, kterým krajský úřad je (řídí se správním řádem)
- proč? Protože je to veřejné subjektivní právo dítěte
- kam dále? žaloba ke správnímu soudu

Soudní přezkum

- účastníkem je dítě (zastoupené zákonným zástupcem)
- rozhodnutí bylo nezákonné
 - chybí odůvodnění
 - špatné zohlednění kritérií
 - nestanovení kritérií předem

Nejvyšší
správní soud

Krajský soud

Co když zákonný zástupce „vyhraje“ spor a dítě by mělo být přijato do mateřské školky, která ale mezitím naplnila kapacitu na maximum?

Ukončení předškolního vzdělávání

§ 35 ŠkZ

- rozhodnutí ředitele školy o ukončení předškolního vzdělávání
- musí předcházet **písemné upozornění** zákonnému zástupci
- výčet důvodů je **taxativní** – pro jiné důvody nelze
 - a) dítě se **bez omluvy** zákonného zástupce nepřetržitě neúčastní předškolního vzdělávání po dobu delší než dva týdny
 - předpoklad, že není zájem na pokračování – lze pak kapacitu nabídnout jinému dítěti
 - nelze zkoumat důvody omluvy, ani je požadovat

b) **zákonný zástupce** závažným způsobem opakovaně narušuje provoz mateřské školy

- nikoliv, když narušuje dítě
- školní řád, právní předpisy – nutno dodržovat
- závažně, opakovaně – např. nepodrobuje dítě povinným očkováním

c) ukončení doporučí v průběhu zkušebního pobytu dítěte **lékař** nebo **školské poradenské zařízení**

- § 34/3 – max, 3 měsíce zkušební režim
- těžko uplatnitelné, když zákonný zástupce nespolupracuje s lékařem či šk. por. zařízením

b) **zákonný zástupce** opakovaně neuhradí úplatu za vzdělávání v mateřské škole nebo úplatu za školní stravování (§ 123) ve stanoveném termínu a nedohodne s ředitelem jiný termín úhrady

- snaha se domluvit u sociálně slabých rodin

Ukončení předškolního vzdělávání

- opět: **správní rozhodnutí ředitele školy** – o odvolání rozhoduje krajský úřad, pak příp. žaloba ve správním soudnictvím
 - opět jde o veřejná subjektivní práva dítěte
- pokud je zřizovatelem **církev či jiné soukromé mateřské školy** – dovozuje se z judikatury, že odvolacím orgánem je ministerstvo

**MUNI
PED**

**Děkuji za pozornost
malachta@mail.muni.cz**